

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 8897/2024
09.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиље – противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Иван Нинић, адвокат из ..., против туженог – противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Душан Стојковић, адвокат из ..., ради вршења родитељског права по тужби и противтужби, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 635/23 од 23.11.2023. године, у седници одржаној 09.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 635/23 од 23.11.2023. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П2 1430/21 од 02.06.2023. године, исправљеном решењем истог суда П2 1430/21 од 03.08.2023. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе од 21.12.2021. године. Ставом другим изреке, разведен је брак закључен дана ...2010. године у Београду, евидентиран под текућим бројем .. за 2010. годину, за матично подручје ..., између ББ рођеног ...1981. године у ..., од оца ВВ и мајке ГГ и АА, девојачко презиме ..., рођене ...1983. године у ..., од оца ДД и мајке ЂЂ. Ставом трећим изреке, малолетна деца парничних странака, ЕЕ рођен ...2014. године у ... и ЖЖ рођен ...2015. године у ..., поверавају се мајци АА, која ће самостално вршити родитељско право. Ставом четвртим изреке, уређен је начин одржавања личних односа мал. ЕЕ и мал. ЖЖ са оцем ББ на начин ближе наведен у овом ставу. Ставом петим изреке, обавезан је тужени – противтужилац да на име свог доприноса за издржавање малолетног ЕЕ плаћа месечни износ од 23.000,00 динара и да на име свог доприноса за издржавање малолетног ЖЖ плаћа месечни износ од 23.000,00 динара, сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, уплатом на текући рачун законског заступника малолетне деце, мајке АА, почев од 01.11.2021. године па убудуће, док за то постоје законски услови или док се ова одлука не измени, с тим што је дужан да доспеле износе исплати у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде. Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље – противтужене којим је тражила да се обавезе тужени – противтужилац да на име свог

дела доприноса за издржавање мал. ЕЕ и мал. ЖЖ, плаћа преко досуђених износа од по 23.000,00 динара, а до тражених износа од по 25.000,00 динара, за износ од по 2.000,00 динара почев од 01.11.2021. године па убудуће. Ставом седмим изреке, одбијен је противтужбени захтев туженог – противтужиоца којим је тражио да се уреди заједничко вршење родитељског права над мал. ЕЕ рођеним ...2014. године и над мал. ЖЖ, рођеним ...2015. године, као неоснован. Ставом осмим изреке одбијен је противтужбени захтев туженог – противтужиоца у делу којим је тражио да се уреди начин одржавања личих односа са малолетном децом на начин наведен у овом ставу. Ставом деветим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 635/23 од 23.11.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог – противтужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу трећем, петом, седмом и осмом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог – противтужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...18/20) у вези са чланом 403. став 2. тачка 1. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности. Указивање у ревизији на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП фактички се указује на погрешно утврђено чињенично стање и примену материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању, брак између странака из којег имају двоје заједничке деце, мал. ЕЕ, рођеног ...2014. године и мал. ЖЖ, рођеног ...2015. године, закључен је ...2010. године. Због трајно поремећених брачних односа заједница живота странака престала је 27.10.2021. године, када се тужени иселио из домаћинства у којем су странке живеле заједно са децом. Према мишљењу ГЦСР Београд, Одељење Гроцка, оба родитеља располажу задовољавајућим родитељским способностима, али нема елемената за заједничко вршење родитељског права с обзиром да родитељи нису показали задовољавајући степен сарадње. Тужила је као мајка више ангажована око неге деце, бриге и образовања, док их тужени као отац одводи на тренинге и дружи се са њима, уз процену да мајка има ширу и јаснију слику када је реч о потребама малолетне деце. Имајући у виду да је реч о ниском календарском узрасту деце, у најбољем интересу деце је да буду поверена мајци на самостално вршење родитељског права. Нема елемената за заједничко вршење родитељског права с обзиром и на несугласице и лошу родитељску комуникацију, као и различите ставове када је реч о спорту. Начин одржавања личних односа малолетне деце са оцем је дат према моделу наведеном у налазу. Тужила има 40 година, запослена је у ... на радном месту ... и остварује зараду од 86.000,00 динара. Тужила са децом живи у стану у ... улици, површине 53 м² који је у њеном власништву за који режијски трошкови износе

20.000,00 динара уз трошкове пореза на имовину у износу од 6.000,00 динара. Власник је моторног возила „Мерцедес“ А класе 2003. годиште, вредности 1.000 евра, са трошковима регистрације, редовног сервиса и бензина за ово возило. По основу закљученог уговора о стамбеном кредиту на 30 година, до 05.03.2044. године, има обавезу плаћања месечног анuitета од 20.400,00 динара и 10 евра месечно за животно осигурање и по основу закљученог уговора за куповину моторног возила месечни анuitет у износу од 6.215,33 динара до маја 2024. године. Трошкови хране за трочлано домаћинство износе преко 30.000,00 динара. Малолетни ЕЕ има 9 година и похађа други разред основне школе, а малолетни ЖЖ има 7 непуних година и похађа први разред основне школе. Њихове месечне потребе износе по 42.000,00 динара и обухватају трошкове исхране, хигијене, уџбеника трошкова за оброк у продуженом боравку и додатних активности. Тужени има 42 године, запослен је у ... на радном месту ... по ком основу у време пресуђења остварује зараду у износу од 120.000,00 динара. Живи у изнајмљеном стану површине 55 м² за који плаћа месечну закупнину 22.000,00 динара уз режијске трошкове струје у просеку од 6.000,00 динара месечно, трошкове воде 250,00 динара, мобилног телефона 2.000,00 динара, док трошкови хране на месечном нивоу износе 12.000,00 динара, трошкови одеће и обуће на шестомесечном нивоу 150 евра, а трошкови хигијене 1.000,00 динара. Тужени до 31.07.2027. године има обавезу плаћања анuitета по основу два уговора о кредиту од 37.118,13 динара и од 4.454,18 динара, власник је моторног возила „Хјундаи“ 2001. годиште, вредности 1.000 евра са уобичајеним трошковима регистрације и бензина за ово возило. Тужени је решењем Основног суда у Рашкој О 8/22 од 11.05.2022. године оглашен за наследника у делу од $\frac{1}{2}$ на непокретностима наведеним у овом решењу. Тужени сноси трошкове тренинга мал. деце у фудбалском клубу у износу од 4.000,00 динара, трошкове копачки и дресова на тромесечном нивоу за оба детета у износу од 150 евра, трошкове рачуна за мобилне телефоне деце у износу од по 1.000,00 динара.

Код тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је у најбољем интересу малолетне деце да буду поверена на самостално вршење родитељског права мајци, тужилји АА, а да се одржавање личних односа малолетне деце са туженим одвија на начин наведен у нижестепеним одлукама. У односу на тужбени захтев за издржавање, водећи рачуна о потребама малолетне деце и могућностима родитеља да доприносе издржавању, обавезан је тужени да доприноси издржавању малолетне деце износом од по 23.000,00 динара. Противтужбени захтев да се одреди заједничко вршење родитељског права над мал. ЕЕ и мал. ЖЖ је одбијен са позивом на одредбу члана 6., 77. став 3., 266. став 1. и 272. Породичног закона с обзиром да родитељи нису показали задовољавајући степен сарадње, имају несугласице, лошу комуникацију и различите ставове о васпитању деце и ваннаставним активностима.

По оцени Врховног суда, правилно је другостепени суд применио материјално право, када је првостепену пресуду потврдио у ставовима ближе наведеним у другостепеној одлуци.

Чланом 3. став 1. Конвенције о праву детета прописано је да у свим активностима које се тичу деце од примарног значаја су интереси детета без обзира на то да ли их спроводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела. Одредбом члана 6. став 1. Породичног закона прописано је да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у

свим активностима који се тичу детета. Одредбом члана 77. Породичног закона прописани су услови за самостално вршење родитељског права и ставом три овог члана прописано је да један родитељ врши сам родитељско право на основу одлуке суда када родитељи не воде заједнички живот, а нису закључили споразум о вршењу родитељског права. Одредба члана 61. Породичног закона односи се на уређење личних односа детета са родитељем са којим не живи.

Одредбом члана 266. став 1. Породичног закона, прописано је да је у спору за заштиту права детета и у спору за вршење, односно лишење родитељског права, суд увек дужан да се руководи најбољим интересом детета. Одредбом члана 270. истог закона, прописано је да је, пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права, суд дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализовање за посредовање у породичним односима

Одредбом члана 160. Породичног закона, издржавање се одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1.). Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода и других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2.). Могућност дужника издржавања, зависи од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те и других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.).

Одредбом члана 272. став 2. Породичног закона прописано је да ако родитељи нису закључили споразум о вршењу родитељског права или суд процени да њихов споразум није у најбољем интересу детета, одлуку о поверавању заједничког детета једном родитељу, о висини доприноса за издржавање од стране другог родитеља и о начину одржавања личних односа детета са другим родитељем доноси суд.

Најбољи интерес детета, којим је суд дужан да се руководи у спору за заштиту права детета је правни стандард који чини неколико елемената процене и то узраст и пол детета, његове жеље и осећања, с обзиром на узраст и зрелост, емотивне потребе. У конкретном случају, имајући у виду утврђено чињенично стање, налаз и мишљење органа старатељства, Врховни суд налази да је правилан закључак нижестепених судова да је у најбољем интересу малолетне деце да буду поверена на самостално вршење родитељског права мајци са којом живе, уз начин одржавања личних односа са оцем према моделу наведеном у усвајајућем делу изреке. Ревизијски наводи да је дошло до погрешне примене материјалног права када је одбијен захтев за заједничко вршење родитељског права нису основани у одсуства споразума о заједничком вршењу родитељског права, одсуству сарадње родитеља у односу на васпитање и развој малолетне деце, те присуству несугласица и лоше родитељске комуникације. Најбољи интерес малолетне деце је утврђен у склопу свих чињеница које карактеришу породични однос, потреба малолетне деце, чињенице да деца и даље живе са мајком, па је по оцени ревизијског суда у најбољем интересу малолетне деце да живе у домаћинству са мајком уз одржавање личних односа са оцем према моделу датом од стране надлежног органа старатељства.

Супротно наводима ревизије, имајући у виду околности које се односе на потребе мал. ЕЕ и мал. ЖЖ, у погледу уобичајених животних активности, узраста малолетне деце и способности родитеља да задовоље утврђене потребе малолетне деце, правилно су нижестепени судови обавезали туженог да доприноси издржавању деце са износом од по 23.000,00 динара, јер се овако досуђеним износом не угрожава егзистенција туженог као дужника издржавања и омогућава ниво животног стандарда за децу који ужива родитељ. Другостепени суд је правилно ценио све релевантне околности прописане чланом 160. став 1. и 2. Породичног закона који су од утицаја на одлуку о висини издржавања малолетне деце уз адекватну оцену могућности родитеља утврђених применом члана 160. став 3. наведеног закона.

Правилност оцене релевантних околности прописаних чланом 160. Породичног закона није доведена у сумњу ревизијским наводима туженог, с обзиром на околност утврђеног чињеничног стања у погледу уобичајених потреба малолетне деце, материјалних могућности мајке која живи са децом те је правилно процењено да ће се досуђеним износом адекватно задовољити потребе малолетне деце, а да се при томе егзистенција туженог не угрози. Потребне малолетне деце су приоритетне у односу на све остале потребе које тужени има. Супротно наводима ревизије судови су имали у виду да је тужени сувласник на непокретностима као и његову обавезу плаћања кредита па је у односу на ове чињенице одмерио могућност његовог доприноса издржавању деце.

На основу члана 414. ЗПП донета је одлука као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**